Dosarul nr.2a-1219/2025
Judecătoria Soroca, sediul central, judecător Gh. Purici

D E C I Z I E

28 iulie 2026 mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord

În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu
Judecători Mariana Sajin, Alina Ţihonschi

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, apelul declarat de CA „General Asigurări" SA, în persoana reprezentantului, avocat Veaceslav Botnari, împotriva hotărâri Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08 august 2025, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către CA „General Asigurări" SA către Palamarciuc Vadim privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres şi compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantei:

1. La 04 aprilie 2025, CA „General Asigurări" SA, în persoana reprezentantului, avocat Botnari Veaceslav, a înaintat cerere de chemare în judecată către Palamarciuc Vadim privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres şi compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că, la data de 30 martie 2024, Palamarciuc Vadim, conducând automobilul de model „Honda Accord", cu numărul de înmatriculare *****, pe *****, a tamponat automobilul de model „Ford Fusion", cu numărul de înmatriculare *****, cauzând deteriorarea acestuia
3. Reclamanta a invocat că vinovăţia pârâtului în producerea accidentului rutier a fost stabilită prin procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI06 102637 din 03 aprilie 2024, întocmit în temeiul art.242 alin.(1) din Codul contravenţional
4. Totodată, a menţionat că automobilul de model „Honda Accord", cu numărul de înmatriculare *****, era asigurat prin asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto (RCA) la Compania de Asigurări „General Asigurări" SA, fapt confirmat prin contractul de asigurare RCA nr. RCAI-009336671 din 04 decembrie 2023.
5. În continuare, reclamanta a invocat că, la data de 08 aprilie 2024, a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 1098-24-RCA, prin care au fost consemnate deteriorările suferite de automobilul persoanei păgubite, iar în baza acestuia a fost emis devizul de cheltuieli nr. 1048 din 16 aprilie 2024, prin care

prejudiciul cauzat ca urmare a accidentului rutier a fost evaluat la suma de 34.033,00 lei.

6. De asemenea, a precizat că, prin Acordul privind stabilirea despăgubirii de asigurare RCA nr. 1098-24-RCA, încheiat între CA „General Asigurări" SA și persoana păgubită, cuantumul despăgubirii de asigurare a fost stabilit la suma de 26.143,00 lei. Ulterior, prin ordinul organului executiv din 19 aprilie 2024, a fost aprobată plata aceleiași sume cu titlu de despăgubire de asigurare, aceasta fiind achitată efectiv în aceeași zi, în temeiul ordinului de plată nr. 2086 din 19 aprilie 2024.

7. Reclamanta a mai indicat că, în vederea evitării promovării unei acţiuni în regres, la data de 30 aprilie 2024, CA „General Asigurări" SA a expediat pârâtului pretenţia nr. 1676-2024, prin care i-a acordat un termen de 30 de zile pentru achitarea benevolă a sumei reprezentând despăgubirea de asigurare achitată persoanei păgubite. Cu toate acestea, pretenţia a rămas fără soluţionare, iar pârâtul nu și-a executat obligaţia de restituire a sumei solicitate.

8. În aceste condiţii, reclamanta a solicitat încasarea de la Palamarciuc Vadim în beneficiul CA „General Asigurări" SA, a sumei de 26.143,00 lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 4.500,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenţei juridice, a sumei de 200,00 lei reprezentând taxa de timbru achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, precum și a sumei de 1.095,72 lei cu titlu de cheltuieli de judecată aferente taxei de stat achitate la depunerea acţiunii.

9. În drept, își întemeiază pretenţiile pe dispoziţiile art.art.1856 alin.(1); 2024 alin.(1) Cod civil; art.30 lit.f) din Legea nr.106/2022.

10. *La 14 mai 2025, Palamarciuc Vadim, în persoana reprezentantului, avocat Cehir Viorelia, a depus referinţă*, cu solicitarea respingerii acţiunii ca fiind neîntemeiată.

11. În motivarea referinţei, pârâtul a susţinut că litigiul putea fi soluţionat pe cale amiabilă dacă reclamanta ar fi respectat procedura extrajudiciară, subliniind că Palamarciuc Vadim recunoaște cuantumul prejudiciului cauzat.

12. Menţionează pârâtul că, nerespectarea procedurii de soluţionare a cererii prealabile atrage consecinţele procesuale prevăzute de lege, respectiv scoaterea cererii de pe rol, în temeiul art.267 lit.a) Cod de procedură civilă, restituirea cererii de chemare în judecată potrivit art.170 Cod de procedură civilă sau aplicarea prevederilor art.97 alin.(3) Cod de procedură civilă, potrivit cărora, dacă reclamanta a intentat acţiunea fără a înainta în prealabil pretenţii pârâtului, iar pârâtul a recunoscut în judecată imediat pretenţiile, cheltuielile de judecată se suportă de către reclamant.

13. Totodată, a indicat că nerespectarea procedurii prealabile rezultă și din avizul anexat la materialele cauzei, care nu poartă semnătura destinatarului. În opinia acestuia, Palamarciuc Vadim nu a recepţionat nicio pretenţie din partea reclamantei, iar CA „General Asigurări" SA nu poate face dovada faptului că ar fi expediat în mod efectiv o asemenea pretenţie la adresa pârâtului.

14. Pornind de la aceste argumente, pârâtul a solicitat instanţei să dispună scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintate de CA „General Asigurări” SA împotriva lui Palamarciuc Vadim privind încasarea despăgubirii în ordine de regres.

15. Totodată, pentru ipoteza în care instanţa ar aprecia că acţiunea urmează a fi examinată în pofida pretinsei nerespectări a procedurii extrajudiciare, solicită admiterea parţială a cererii, fără încasarea cheltuielilor de judecată, motivând că recunoaşte pretenţia principală privind încasarea sumei de 26.143,00 lei, potrivit art.97 alin.(3) Cod de procedură civilă.

16. *La 25 iunie 2025, CA „General Asigurări” SA, în persoana reprezentantului, avocat Botnari Veaceslav, a depus obiecţii* la referinţa depusă de Palamarciuc Vadim prin care a comunicat că, la data de 03 aprilie 2024, în privinţa pârâtului au fost întocmite două procese-verbale cu privire la contravenţie, ca urmare a săvârşirii contravenţiilor prevăzute de art.242 alin.(1) şi art.243 alin.(1) din Codul contravenţional. În ambele procese-verbale a fost consemnată adresa de domiciliu comunicată de către pârât, şi anume: *****.

17. De asemenea, la data de 08 aprilie 2024, pârâtul a depus la CA „General Asigurări” SA avizul privind producerea accidentului rutier, în cuprinsul căruia a indicat aceeaşi adresă de domiciliu, respectiv *****.

18. Prin urmare, deşi legislaţia în vigoare nu instituie o procedură prealabilă obligatorie pentru promovarea acţiunilor în regres de această natură, reclamanta în vederea soluţionării pe cale amiabilă a litigiului şi pentru a evita iniţierea unui proces judiciar, a expediat pârâtului pretenţia nr.1676-2024 din 30 aprilie 2024 la adresa indicată de acesta – *****, acordându-i un termen de 30 de zile pentru achitarea benevolă a prejudiciului sau pentru prezentarea la sediul reclamantei în scopul încheierii unei tranzacţii şi examinării posibilităţii de achitare rate a sumei datorate.

19. Reclamanta a indicat că pretenţia a fost expediată prin scrisoare recomandată, cu aviz de recepţie, la domiciliul declarat de pârât, însă corespondenţa a fost restituită expeditorului cu menţiunea „plecat”.

20. În aceste condiţii, reclamanta susţine că, deşi nu avea obligaţia legală de a respecta o procedură prealabilă, a întreprins toate acţiunile necesare pentru informarea pârâtului atât cu privire la existenţa obligaţiei de plată, cât şi asupra posibilităţii soluţionării litigiului pe cale amiabilă prin încheierea unei tranzacţii.

21. În susţinerea acestei poziţii, reclamanta a invocat prevederile art.22 alin.(4) lit.b) Codul civil, potrivit cărora: „Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: b) când este predată la adresa poştală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică.”

22. Pornind de la aceste dispoziţii legale, reclamanta consideră că rezultă următoarele împrejurări relevante pentru soluţionarea cauzei: pârâtul a fost notificat în prealabil cu privire la pretenţiile formulate împotriva sa; reclamanta a

depus toate diligenţele necesare pentru soluţionarea litigiului pe cale extrajudiciară, însă acestea nu i-a reuşit întrucât pârâtul nu a recepţionat corespondenţa expediată la adresa de domiciliu declarată de acesta; imposibilitatea comunicării pretenţiei este imputabilă exclusiv pârâtului, care nu s-a aflat la adresa indicată chiar de el pentru corespondenţă, iar nu reclamantei, care şi-a executat în mod corespunzător obligaţiile de notificare; pârâtul încearcă să invoce propria neglijenţă şi propriul comportament lipsit de bună-credinţă pentru a justifica nerecepţionarea pretenţiei şi pentru a obţine consecinţe procesuale favorabile; circumstanţele invocate de pârât nu întrunesc condiţiile prevăzute de art. 97 alin.(3) Cod de procedură civilă, motiv pentru care această normă nu poate fi aplicată în speţă.

Poziţia instanţei de fond:

23. Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08 august 2025, s-a admis parţial cererea de chemare în judecată depusă de CA „General Asigurări" SA. S-a încasat de la Palamarciuc Vadim în beneficiul CA „General Asigurări" SA suma de 26.143,00 lei cu titlu de prejudiciul material, suma de 3.000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenţei juridice, taxa de timbru în sumă de 200,00 lei şi taxa de stat în sumă de 1.095,72 lei. S-a încasat de la Palamarciuc Vadim cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească în legătură cu înştiinţarea părţilor în judecată, în sumă de 27,50 lei.

Solicitarea apelantei:

24. La 18 august 2025, CA „General Asigurări" SA, în persoana reprezentantului, avocat Veaceslav Botnari, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanţei de fond, iar la 31 octombrie 2025 a depus apel motivat, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanţei de fond în partea încasării parţiale a cheltuielilor de asistenţă juridică şi emiterea unei noi soluţii în această parte, prin care să se dispună încasarea integrală a cheltuielilor de asistenţă juridică.

Argumentele părţilor:

25. În motivarea apelului, apelanta consideră că, în partea în care acţiunea privind compensarea integrală a cheltuielilor de asistenţă juridică a fost respinsă, hotărârea primei instanţe este neîntemeiată şi pasibilă de casare, pentru următoarele considerente.

26. Cu referire la concluzia instanţei potrivit căreia „la pregătirea dosarului au participat şi alte persoane (inclusiv juristul avocatului, care este semnat pe jurist CA „General Asigurări" SA), apelanta susţine că această constatare nu corespunde situaţiei de fapt şi probelor administrate în cauză.

27. În acest sens, indică că de către CA „General Asigurări" SA i-a fost pus la dispoziţia avocatului dosarul de daune aferent cazului litigios, în copie. În baza documentelor din acest dosar, avocatul a selectat actele relevante pentru soluţionarea litigiului, pe care le-a anexat la cererea de chemare în judecată, le-a

multiplicat în numărul necesar de exemplare pentru instanţă şi ceilalţi participanţi la proces, după care le-a remis clientului exclusiv în vederea autentificării acestora pentru conformitate cu originalul.

28. Potrivit apelantei, implicarea juristului companiei s-a limitat exclusiv la autentificarea copiilor anexelor, activitate care nu a fost reflectată în raportul de activitate al avocatului, întrucât nu reprezintă un serviciu juridic prestat de avocat şi nici o activitate pentru care s-a solicitat remunerare.

29. Afirmă că juristul companiei nu a întocmit şi nu a pregătit anexele la cererea de chemare în judecată, ci doar a aplicat menţiunea şi ştampila „Copia corespunde cu originalul" pe documentele deja selectate şi pregătite de avocat, având în vedere că originalele acestora se află în posesia şi păstrarea companiei de asigurări, aceasta fiind instituţia emitentă şi/sau deţinătoarea documentelor în original.

30. În aceste condiţii, apelanta subliniază că avocatul nu avea dreptul să certifice personal copiile anexate la cererea de chemare în judecată atât timp cât originalele documentelor nu se aflau în posesia sa şi nu îi fuseseră prezentate, certificarea conformităţii cu originalul revenind exclusiv deţinătorului înscrisurilor.

31. Totodată, apelanta relevă că activitatea de pregătire a dosarului nu include şi nu presupune operaţiunea de autentificare a anexelor. Dacă această din urmă activitate ar fi fost realizată de avocat, ea ar fi fost consemnată distinct în raportul de activitate sub denumirea expresă de „autentificarea anexelor". În consecinţă, concluzia instanţei potrivit căreia anexele ar fi fost „pregătite" de jurist, prin simplul fapt al autentificării acestora, nu este corespunzătoare speţei.

32. Referitor la argumentul instanţei potrivit căruia cauza a fost examinată în lipsa avocatului, apelanta susţine că şi această concluzie este lipsită de temei.

33. Astfel, indică că atât în cererea de chemare în judecată, cât şi în raportul de activitate al avocatului, s-a indicat expres că la stabilirea cuantumului onorariului s-a avut în vedere faptul că litigiul urma să fie examinat în procedura cererilor cu valoare redusă, modalitate de examinare solicitată chiar de reclamant.

34. Apelanta menţionează că, astfel cum rezultă din raportul de activitate, la stabilirea onorariului nu a fost alocat timp şi nu s-a perceput remuneraţie pentru participarea avocatului la şedinţele de judecată. Prin urmare, onorariul achitat şi solicitat spre compensare a fost calculat exclusiv pentru activităţile juridice aferente procedurii cererilor cu valoare redusă, fără a include prestaţii constând în reprezentarea clientului în şedinţe de judecată.

35. Mai invocă că, în ipoteza în care avocatul ar fi participat la şedinţele de judecată, pentru această activitate s-ar fi perceput şi achitat un onorariu suplimentar, care ar fi fost solicitat distinct spre compensare.

36. În aceste condiţii, apelanta apreciază că instanţa de fond şi-a întemeiat soluţia pe împrejurări străine cauzei.

37. Cu referire la argumentele instanţei privind complexitatea cauzei, volumul muncii depuse de avocat şi aptitudinile speciale necesare pentru acordarea

asistenţei juridice, apelanta susţine că acestea au fost deja avute în vedere la stabilirea cuantumului onorariului convenit între avocat şi client.

38. În acest sens, relevă că la determinarea onorariului s-a ţinut cont de gradul de complexitate al cauzei, iar efortul depus de avocat în îndeplinirea activităţilor profesionale a fost reflectat în raportul de activitate anexat la materialele cauzei, din cuprinsul căruia rezultă că pentru fiecare acţiune juridică au fost alocate perioade de timp reduse, corespunzătoare volumului efectiv de muncă necesar.

39. Apelanta subliniază că împrejurarea potrivit căreia prezenta cauză are un grad redus de complexitate a fost deja valorificată la stabilirea onorariului, prin diminuarea tarifului orar până la nivelul minim recomandat de Uniunea Avocaţilor din Moldova. Astfel, toate obiecţiile formulate ulterior de instanţă referitoare la lipsa complexităţii cauzei au fost deja avute în vedere de părţi în momentul negocierii şi stabilirii remuneraţiei avocatului, prin aplicarea celui mai redus tarif orar recomandat, asupra căruia instanţa nu a formulat nicio obiecţie.

40. Cu referire la argumentul instanţei potrivit căruia „alte cauze au fost întocmite de angajatul CA „General Asigurări" SA, apelanta apreciază că o asemenea motivare este contrară dispoziţiilor legale şi principiilor fundamentale ale procesului civil.

41. În acest sens, invocă prevederile art.8 alin.(1) Cod de procedură civilă, potrivit cărora: părţile, alţi participanţi la proces au dreptul să fie asistaţi în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod.

42. Apelanta susţine că dreptul părţii de a beneficia de asistenţă juridică din partea unui avocat este un drept garantat de lege, care nu poate fi limitat, restrâns sau condiţionat în funcţie de modalitatea în care partea şi-a exercitat acest drept în alte litigii.

43. Prin urmare, apreciază că este contrar legii să se considere că, pentru simplul fapt că într-o cauză anterioară apelanta nu a fost asistată de avocat, aceasta nu ar mai putea apela la serviciile unui avocat în vederea acordării asistenţei juridice în litigii ulterioare.

44. În opinia apelantei, opţiunea de a angaja un avocat constituie o manifestare legitimă a dreptului la apărare, consacrat atât de Codul de procedură civilă, cât şi de principiile fundamentale ale dreptului procesual civil.

45. Astfel, compania de asigurări, în calitate de parte în proces, este îndreptăţită să aleagă, la libera sa apreciere, modalitatea în care îşi apără interesele, fie prin reprezentare proprie, fie prin intermediul unui avocat.

46. În consecinţă, apelanta consideră că orice interpretare contrară ar constitui o ingerinţă nejustificată în exerciţiul dreptului la apărare şi o încălcare a principiului egalităţii armelor între participanţii la proces.

47. Cu referire la caracterul real, necesar şi rezonabil al cheltuielilor de asistenţă juridică, apelanta susţine că, pentru a putea fi dispusă compensarea

acestora, este necesară întrunirea cumulativă a trei condiţii, şi anume ca respectivele cheltuieli să fie reale, necesare şi rezonabile.

48. În ceea ce priveşte caracterul real al cheltuielilor de asistenţă juridică, apelanta arată că acesta este pe deplin demonstrat prin ordinul de plată şi factura fiscală anexate la materialele cauzei, înscrisuri care confirmă că onorariul solicitat spre compensare a fost efectiv achitat şi declarat în modul prevăzut de lege organelor fiscale. Totodată, subliniază că instanţa de fond nu a contestat caracterul real al acestor cheltuieli şi nici faptul achitării efective a onorariului.

49. Referitor la caracterul necesar al cheltuielilor de asistenţă juridică, apelanta apreciază că acesta trebuie analizat din două perspective.

50. În primul rând, orice participant la proces beneficiază de dreptul legal de a fi asistat de un avocat, astfel încât însăşi implicarea avocatului în apărarea drepturilor şi intereselor părţii reprezintă o cheltuială necesară.

51. Cu referire la caracterul rezonabil al onorariului, apelanta susţine că acesta trebuie apreciat prin prisma a două criterii principale, respectiv cuantumul tarifului orar convenit şi timpul efectiv utilizat pentru activităţile desfăşurate de avocat.

52. În ceea ce priveşte tariful orar, apelanta arată că, la stabilirea onorariului, avocatul şi clientul au avut în vedere faptul că cererea urma să fie examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, în lipsa părţilor şi exclusiv în baza materialelor existente la dosar, cauza neprezentând elemente de noutate şi nici un grad ridicat de dificultate juridică.

53. Apelanta susţine că instanţa de fond nu a formulat nicio obiecţie referitoare la cuantumul tarifului orar convenit între părţi. Mai mult, tariful stabilit reprezintă chiar cuantumul minim recomandat de Uniunea Avocaţilor din Moldova la data încheierii contractului de asistenţă juridică.

54. Se invocă că reclamanta şi avocatul au convenit asupra aplicării acestui tarif minim tocmai datorită faptului că litigiul nu prezenta o complexitate deosebită. În consecinţă, lipsa complexităţii cauzei fusese deja valorificată prin reducerea tarifului orar la nivelul minim recomandat de Uniunea Avocaţilor din Moldova.

55. Sub aspectul rezonabilităţii timpului utilizat pentru fiecare activitate desfăşurată, apelanta menţionează că instanţa de fond nu a formulat nicio critică referitoare la durata alocată de avocat fiecărei operaţiuni indicate în raportul de activitate şi nici nu a constatat că timpul reflectat în acesta ar fi excesiv sau nejustificat.

56. În opinia apelantei, deşi instanţa de fond a enumerat în mod abstract anumite criterii de apreciere a rezonabilităţii cheltuielilor de asistenţă juridică, aceasta nu le-a raportat în mod efectiv la circumstanţele concrete ale cauzei şi nici nu a explicat în ce mod acestea ar conduce la reducerea sau respingerea onorariului solicitat spre compensare.

57. Prin urmare, apelanta apreciază că instanţa de fond a făcut o aplicare eronată a criteriului rezonabilităţii onorariului de avocat.

58. Totodată, apelanta relevă că pretenţiile formulate prin acţiune au fost admise integral, astfel încât şi din această perspectivă cheltuielile de asistenţă juridică sunt pasibile de compensare în întregime.

59. Se mai susţine că soluţia adoptată de instanţa de fond aduce atingere dreptului de proprietate al reclamantei, care avea o aşteptare legitimă, întemeiată pe prevederile art. 96 din Codul de procedură civilă, de a recupera, în cazul câştigării procesului, cheltuielile rezonabile suportate pentru apărarea drepturilor sale.

60. Apelanta mai indică că legislaţia naţională nu instituie o grilă obligatorie de remunerare a avocaţilor, motiv pentru care instanţele de judecată sunt obligate să ofere o motivare temeinică ori de câte ori apreciază asupra caracterului rezonabil şi necesar al cheltuielilor de asistenţă juridică.

61. În acest sens, invocă recomandările Curţii Supreme de Justiţie, prin care au fost stabilite criterii orientative de apreciere a caracterului necesar şi rezonabil al acestor cheltuieli, printre care complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate, timpul şi volumul de muncă depus de avocat, precum şi aptitudinile profesionale speciale necesare acordării asistenţei juridice.

62. Având în vedere toate aceste criterii orientative, apelanta susţine că, la încheierea contractului de asistenţă juridică, reclamanta şi avocatul au convenit asupra aplicării celui mai redus cuantum recomandat de Uniunea Avocaţilor din Moldova, respectiv un tarif de 70 euro/oră, apreciat ca fiind rezonabil în raport cu particularităţile prezentei cauze.

63. Având în vedere faptul că reclamanta a probat cheltuielile de asistenţă juridică şi reieşind din faptul că CA „General Asigurări" SA a avut câştig de cauză, raportat la dispoziţiile art.96 alin.(1) şi (1^1) Cod de procedură civilă, având în vedere că instanţa de fond nu a obiectat nimic concret referitor la lipsa de necesitate a acţiunilor întreprinse de către avocat, nu a obiectat la ne rezonabilitatea timpul folosit, diapazonul recomandat de Uniunea Avocaţilor din Moldova la momentul depunerii acţiunii a fost de 70-170 Euro/oră şi nu a obiectat referitor la tariful orar, considerăm că prima instanţă a ajuns la o soluţie eronată şi nemotivată privind respingerea parţială a solicitării de încasare a cheltuielilor de asistenţă juridică.

64. Potrivit art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

65. Astfel, potrivit dispoziţiilor art.63 alin.(2) din Legea nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură care statuează că, mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autorităţile publice sau de instanţa de judecată.

66. În conformitate cu art.276^4 alin.(5) CPC, instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

67. Astfel, instanţa de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa părţilor.

Aprecierea instanţei de apel:

68. Studiind materialele cauzei şi înscrisurile administrate, analizând concluziile expuse în hotărârea supusă apelului în coroborare cu argumentele expuse în cererea de apel, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord consideră apelul neîntemeiat, care urmează a fi respins, iar hotărârea primei instanţe menţinută, reieşind din următoarele motive.

69. În conformitate cu prevederile art.276^2 alin.(1) CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă

70. Conform art.276^3 alin.(1) CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. (2) Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

71. Potrivit art.276^4 alin.(1) CPC, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. (2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. (4) Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. (5) Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

72. În conformitate cu prevederile art.385 lit.a) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe.

73. Potrivit dispoziţiilor art.373 alin.(1) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

74. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe,

precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

75. Colegiul remarcă, că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

76. Astfel, din materialele dosarului rezultă că, la data de 03 aprilie 2024, în privinţa lui Palamarciuc Vadim a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie, pentru faptul că, la data de 30 martie 2024, în jurul orei 21:30, conducând automobilul de model „Honda Accord", cu numărul de înmatriculare *****, pe *****, Palamarciuc Vadim a ignorat prevederile pct.51 şi pct.52 subpct.1) din Regulamentul circulaţiei rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, potrivit cărora, înainte de efectuarea depăşirii, conducătorul vehiculului este obligat să se asigure că vehiculul care îl precedă pe aceeaşi bandă nu a semnalizat intenţia de a depăşi sau de a preselecta spre stânga, încălcare în urma căreia s-a tamponat în automobilul de model „Ford Fusion", cu numărul de înmatriculare *****, condus de Melnic Constantin.

77. Prin decizia agentului constatator acesta a fost recunoscut vinovat de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(1) Cod contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 18 unităţi convenţionale, echivalentul a 900,00 lei, precum şi cinci puncte de penalizare (f.d.9).

78. Conform Poliţei de Asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) seria RCAI-009336671 din 04 decembrie 2023, eliberată de CA „General Asigurări" SA, rezultă că mijlocul de transport, de model Honda Accord cu nr. de înmatriculare *****, era asigurat de către Harghel Sergiu pentru perioada 04 decembrie 2023 -03 decembrie 2024 (f.d.11).

79. Ca urmare a producerii accidentului rutier şi intervenirii cazului asigurat, la data de 08 aprilie 2024 a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 1098-24-RCA, prin care au fost identificate şi consemnate deteriorările suferite de automobilul de model „Ford Fusion", cu numărul de înmatriculare ***** (f.d.13–14).

80. Ulterior, la data de 16 aprilie 2024, în baza dosarului de daune nr. 1098-24-RCA, a fost întocmit devizul de calcul al valorii reparaţiei nr. 1048, prin care a fost evaluată valoarea prejudiciului cauzat automobilului avariat în urma producerii accidentului rutier (f.d.15–16).

81. În continuare, între asigurător şi persoana păgubită a fost încheiat Acordul privind stabilirea despăgubirii de asigurare RCA, prin care cuantumul despăgubirii aferente prejudiciului cauzat automobilului de model „Ford Fusion", cu numărul de înmatriculare *****, a fost stabilit la suma de 26.143,00 lei (f.d.17).

82. În vederea executării obligaţiilor ce îi reveneau în calitate de asigurător RCA, prin ordinul nr. 1926 din 19 aprilie 2024, emis de directorul CA „General Asigurări" SA, a fost aprobată plata despăgubirii de asigurare în cuantum de 26.143,00 lei pentru compensarea prejudiciului cauzat automobilului avariat, fiind

dispusă, totodată, promovarea acţiunii în regres împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului rutier (f.d.18).

83. Executarea acestei dispoziţii este confirmată prin ordinul de plată nr.2086 din 19 aprilie 2024, din care rezultă că CA „General Asigurări" SA a achitat în beneficiul lui Melnic Constantin despăgubirea de asigurare în cuantum de 26.143,00 lei (f.d.19).

84. După efectuarea plăţii despăgubirii, în vederea soluţionării amiabile a litigiului, la data de 30 aprilie 2024, reclamanta a expediat pârâtului pretenţia nr. 1676-2024, prin care i-a solicitat achitarea, în termen de 30 de zile, a sumei de 26.143,00 lei, reprezentând despăgubirea de asigurare achitată persoanei păgubite (f.d.20).

85. Cu toate acestea, pretenţia a rămas fără soluţionare, iar pârâtul nu a restituit benevol suma achitată de reclamantă cu titlu de despăgubire de asigurare.

86. La 04 aprilie 2025, CA „General Asigurări" SA, în persoana reprezentantului, avocat Botnari Veaceslav, a înaintat cerere de chemare în judecată către Palamarciuc Vadim privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres şi compensarea cheltuielilor de judecată.

87. Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08 august 2025, s-a admis parţial cererea de chemare în judecată depusă de CA „General Asigurări" SA. S-a încasat de la Palamarciuc Vadim în beneficiul CA „General Asigurări" SA suma de 26.143,00 lei cu titlu de prejudiciul material, suma de 3.000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenţei juridice, taxa de timbru în sumă de 200,00 lei şi taxa de stat în sumă de 1.095,72 lei. S-a încasat de la Palamarciuc Vadim cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanţa judecătorească în legătură cu înştiinţarea părţilor în judecată, în sumă de 27,50 lei.

88. Nefiind de acord cu soluţia luată pe caz de către instanţa de fond, CA „General Asigurări" SA, în persoana reprezentantului, avocat Veaceslav Botnari, a contestat-o cu apel, doar în latura cuantumului cheltuielilor de asistenţă juridică.

89. În acest context, având în vedere principiul disponibilităţii părţilor, precum şi limitele devolutive ale apelului, reglementate de prevederile art.27 alin.(1) şi art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil urmează să verifice legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe doar în partea contestată, respectiv în ceea ce priveşte cuantumul cheltuielilor de asistenţă juridică acordate spre compensare. În rest, hotărârea instanţei de fond se prezumă a fi legală şi întemeiată, fiind acceptată de participanţii la proces şi nefiind supusă controlului instanţei de apel.

90. Potrivit art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, din cheltuieli de judecare a cauzei fac parte, cheltuieli de asistenţă juridică.

91. În conformitate cu dispoziţiile art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

92. Conform prevederilor alin.(1^1) al aceluiaşi articol, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

93. Prin urmare, rezultă că acordarea compensaţiei pentru cheltuielile de asistenţă juridică nu operează automat doar în temeiul existenţei unui contract de asistenţă juridică sau al achitării unui onorariu, ci presupune verificarea cumulativă a condiţiilor prevăzute de lege, respectiv caracterul real, necesar şi rezonabil al acestora.

94. Astfel, pentru a putea fi rambursate în temeiul art.96 Cod de procedură civilă, cheltuielile de asistenţă juridică trebuie să fie confirmate prin probe pertinente şi admisibile, să rezulte că acestea au fost efectiv angajate de partea care solicită compensarea, că au fost necesare pentru apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime şi că cuantumul acestora este proporţional cu circumstanţele concrete ale cauzei.

95. Reglementări similare se regăsesc şi în art.63 alin.(4) din Legea nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, potrivit căruia cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă

96. În vederea demonstrării cheltuielilor suportate, prin prisma jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, partea care pretinde compensarea acestora urmează să prezinte probe suficiente care să confirme: achitarea efectivă a onorariilor avocatului, prin dispoziţii de plată prin virament sau bonuri de plată; facturile de strictă evidenţă emise pentru clienţi persoane juridice sau în alte cazuri prevăzute de lege; precum şi o listă detaliată a actelor şi acţiunilor realizate de avocat, cu indicarea timpului aferent acestora, tarifului aplicat şi volumului de muncă efectuat.

97. În acelaşi sens, Colegiul reţine relevanţa Hotărârii nr.19-02/27.05.2022 din 27 mai 2022 privind recomandările cuantumului onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică prin care s-a aprobat modificările la recomandările privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, potrivit căruia, conform pct.16 din recomandare este indicat faptul că Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi in alte cazuri stabilite de legislaţie; c) listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi timpului aferent acestora (cu tarifului orar).

98. Totodată, conform pct.16 din Recomandare, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţă juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

99. Potrivit pct.17 din aceeaşi Recomandare, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; b) aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor, procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obţinut; g) restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; h) natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; i) experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate in cauză; k) suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; l) alţi factori, la discreţia instanţei.

100. Din analiza coroborată a normelor legale menţionate rezultă că partea care a avut câştig de cauză este îndreptăţită să solicite compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică în cazul în care a fost reprezentată de un avocat, însă numai în măsura în care aceste cheltuieli sunt probate şi corespund criteriilor de realitate, necesitate şi rezonabilitate.

101. Totodată, pentru a fi compensate, cheltuielile de asistenţă juridică trebuie să fie nu doar efectiv suportate, ci şi proporţionale cu natura şi complexitatea cauzei, cu volumul activităţii desfăşurate de avocat şi cu efortul justificat depus pentru apărarea drepturilor părţii. Acest principiu rezultă şi din prevederile art.41 al Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului şi Libertăţile Fundamentale, precum şi din jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia acordarea cheltuielilor de judecată este condiţionată de caracterul real, necesar şi rezonabil al acestora (cauza Nilsen şi Johnsen contra Norvegiei).

102. În speţă, Colegiul civil atestă că, în legătură cu examinarea prezentei cauze civile, reclamanta/apelanta CA „General Asigurări" SA a beneficiat de asistenţa juridică acordată de avocatul Veaceslav Botnari, în baza mandatului avocatului nr.2276866 din 28 martie 2025 (f.d.8).

103. De asemenea, din bonul de plată nr.225 din 15 ianuarie 2025 rezultă că reclamanta/apelanta CA „General Asigurări" SA a achitat pentru serviciile de asistenţă juridică suma de 4.500,00 lei (f.d.22-23).

104. În vederea justificării cuantumului solicitat spre compensare, avocatul reclamantei/apelantei a prezentat un raport detaliat privind serviciile juridice prestate, în care au fost indicate activităţile efectuate, timpul alocat acestora şi plăţile aferente (f.d.25).

105. Examinând înscrisurile prezentate, instanţa urmează să verifice nu doar existenţa şi achitarea onorariului, ci şi dacă suma solicitată corespunde criteriilor de

necesitate şi proporţionalitate, raportat la natura litigiului, complexitatea acestuia şi aportul efectiv al avocatului la soluţionarea cauzei.

106. În acest sens, Colegiul civil apreciază că, pentru determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor de asistenţă juridică, urmează a fi avute în vedere ansamblul circumstanţelor cauzei, inclusiv complexitatea litigiului, durata examinării acestuia, volumul actelor procesuale întocmite, timpul efectiv utilizat de avocat, aptitudinile profesionale necesare, experienţa şi reputaţia avocatului, precum şi rezultatul obţinut. Aceste criterii corespund şi practicii CtEDO, reflectată în cauzele Costin contra României, Străin şi alţii contra României şi Petre contra României, potrivit căreia compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică trebuie să fie proporţională cu realitatea şi necesitatea acestora şi să nu depăşească un cuantum justificat în raport cu activitatea efectiv prestată.

107. Analizând activitatea efectiv realizată de avocatul reclamantei/apelantei CA „General Asigurări" SA, Veaceslav Botnari, prin prisma înscrisurilor administrate la dosar, a naturii litigiului dedus judecăţii şi a criteriilor legale menţionate supra, Colegiul civil constată că instanţa de fond, în mod justificat, a apreciat că suma de 3.000,00 lei reprezintă un cuantum echitabil, real, necesar şi rezonabil al cheltuielilor de asistenţă juridică ce urmează a fi compensate de partea care a pierdut procesul.

108. Or, la stabilirea acestui cuantum, instanţa de fond a luat în considerare şi faptul că prezenta cauză nu a prezentat un grad sporit de complexitate, fiind examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, în cadrul căreia soluţionarea cauzei a avut loc în baza înscrisurilor administrate la dosar, fără desfăşurarea unor dezbateri judiciare complexe şi fără necesitatea realizării unor acte procesuale de o dificultate deosebită.

109. În acest context, Colegiul civil apreciază că criticile formulate de apelantă, prin care aceasta susţine că instanţa de fond ar fi diminuat în mod nejustificat cuantumul onorariului solicitat, nu pot fi reţinute ca fiind întemeiate. Or, deşi părţile raportului de asistenţă juridică, în temeiul principiului libertăţii contractuale, sunt în drept să stabilească de comun acord cuantumul onorariului avocatului, această înţelegere produce efecte directe doar între avocat şi client şi nu obligă în mod automat partea adversă la suportarea integrală a sumei convenite. În cadrul soluţionării cererii privind compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică, instanţa de judecată are obligaţia de a verifica dacă acestea corespund criteriilor prevăzute de lege, raportând cuantumul solicitat la circumstanţele concrete ale cauzei.

110. Prin urmare, pornind de la necesitatea unei asemenea verificări, Colegiul constată că nici celelalte argumente invocate de apelantă, referitoare la lipsa participării avocatului la şedinţele de judecată, aplicarea tarifului minim recomandat de Uniunea Avocaţilor din Moldova, precum şi la faptul că gradul redus de complexitate al cauzei ar fi fost deja reflectat în stabilirea onorariului, nu sunt de natură să justifice compensarea integrală a sumei solicitate. Aceasta deoarece respectivele circumstanţe au fost luate în considerare de instanţa de fond la

evaluarea proporţionalităţii cheltuielilor de asistenţă juridică, fiind raportate la volumul efectiv al activităţii desfăşurate de avocat, la natura litigiului şi la procedura de examinare aplicabilă cauzei.

111. În consecinţă, Colegiul civil apreciază că prima instanţă a efectuat o analiză corectă şi completă a circumstanţelor relevante, a aplicat corespunzător prevederile art.96 Cod de procedură civilă şi a ajuns la o concluzie întemeiată privind compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică în cuantum de 3.000,00 lei, motiv pentru care argumentele apelului urmează a fi respinse ca neîntemeiate, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond fără modificări.

112. În conformitate cu art.385 lit.a), 276^4 alin.(4) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord,-

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de CA „General Asigurări" SA, în persoana reprezentantului, avocat Veaceslav Botnari.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08 august 2025, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către CA „General Asigurări" SA către Palamarciuc Vadim privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă şi irevocabilă de la pronunţare.

Preşedintele şedinţei Stanislav Grosu

Judecătorii Mariana Sajin

Alina Ţihonschi